

Dokumentation av ofullständigt vaccinerade barn

Uppmärksamhetssymbolen (UMS) i Cosmic är ett tillfälle att i journalen markera det som är viktigt att snabbt få reda på när man öppnar en datajournal. I Sverige idag är drygt 97 % av barnen vaccinerade enligt barnvaccinationsprogrammet. Detta för att göra sjukvårdspersonal uppmärksamma på att barnet inte har samma skydd som de flesta andra jämnåriga i samma ålder och därmed kan påverka det enskilda barnets vård.

Vaccinerna som ingår de tre första doserna med sexvalent vaccin (difteri, stelkramp, kikhosta, polio, hemophilus influenzae B, hepatit B) samt första dosen med MMR (mässling, påssjuka, röda hund)

Bolusdoserna senare av dessa vaccin samt Prevenar och HPV har inte samma allvarlighetsgrad vid akut sjukdom och dokumenteras endast i löpande journaltext.

Uteblir vaccinationerna ovan sker dokumentation under uppmärksamhetssymbolen senast 3 månader efter planerad vaccination.

Dokumentation görs genom att i uppmärksamhetssymbolen under "vårdrutinavvikelser" välja "annat observation". Som rubrik skrivs "Ofullständigt vaccinerad" för att sedan i fritext ange vilka vaccinationer barnet inte fått.

Länk till journalanteckning där mer information skrivits rekommenderas. För att lägga till länk öppna filen journal under UMS-registreringen. Välj anteckning och högerklicka på dess gråa fält med vårdkontaktinformationen. Välj "lägg till länk" så kommer den upp i fältet "länkar".

Behörighet att dokumentera detta har alla läkare samt sjuksköterskor verksamma inom barnhälsovården.

Om barnet sedan erhåller vaccin tas informationen bort eller uppdateras av ansvarig sjuksköterska eller läkare.

Nya [filmer](#) om hur sjukvårdspersonal kan bemöta vaccinationsmotstånd finns nu i rikshandboken.

På gång i Barnhälsovården

Introduktion i EPDS

8/2 kl. 9-16
Att upptäcka och stödja mammor med post partum-depression.
Målgrupp: Nya BHV-sjuksköterskor

Barnhälsovårdsdag

6/3 Heldag
Hur kan barnhälsovården arbeta främjande förebyggande och behandlande gällande övervikt och fetma?
Målgrupp: Alla som arbetar med barnhälsovård.

Anknytning i praktiken

Tvådagarsutbildning under våren, datum meddelas senare.

Vad kan vara indikationer på ett problematiskt samspel mellan förälder och barn? Vad är ett bra föräldrabeteende och hur kan utvecklingen av en trygg anknytning främjas?

Målgrupp: BHV-sjuksköterskor som inte gått denna utbildning tidigare.

[AMK:s utbildningskalender](#)

ANSVARIGA UTGIVARE

Helena Nyström
Barnhälsovårdssamordnare
E-post: helena.nystrom@kronoberg.se
Tel: 0470-58 68 03, 0709-84 49 87

Ida Westin
Barnhälsovårdsöverläkare
E-post: ida.westin@kronoberg.se
Tel. 0767-20 78 02

Rotavirusvaccination

Det är nu [beslutat](#) att det kommer införas rotavirusvaccination i det nationella barnvaccinationsprogrammet. Dock är det inte bestämt någon tidsplan ännu.

I vissa delar av Sverige har man föregått och redan nu infört vaccination till alla barn mot rotavirus. I Kronoberg får man än så länge vända sig till vaccinationsbyrå eller till sin vårdcentral för att få Rotavirusvaccination mot betalning. På samma vis som övriga vaccinationer utöver det nationella programmet.

Vaccinet är ett oralt vaccin och finns i två varianter, Rotarix med 2 doser och Rotateq med 3 doser.

Rotarix ingår i läkemedelsförmånen och kan därmed vara kostnadsfritt för familjen.

Det finns en mycket liten ökad risk för invagination med rotavirusvaccination och därför är det viktigt att följa föreskrifterna i FASS angående åldrar då det naturligt finns en ökad risk för invagination runt 5-6 månaders ålder.

[Folkhälsomyndigheten – information om vaccination mot rotavirus](#)

[Information från Jönköping på 1177 – inklusive föräldrainsformation](#)

Vaccinationsinformation på somaliska

Sverige har generellt en hög andel barn som vaccineras och de flesta sjukdomar som vaccinerna skyddar mot är sällsynta. Men det förekommer fall och även utbrott av mässling i Sverige.

För att undvika fler och större utbrott är det viktigt att så många som möjligt vaccineras. Information och kunskap om barns hälsa och vaccinationer är en viktig del av detta. För att nå alla i samhället genomförs särskilda informationsinsatser.

Folkhälsomyndigheten har tagit fram en [film](#) till föräldrar på somaliska.

Det finns också en poster [Vaccination- ett klokt val för ditt barn](#) på svenska och somaliska.

BVC-podden

BVC-podden görs av barnhälsovårdsenheten i Stockholms län. Malin Bergström, forskare, författare och barnpsykiolog, samtalar med intressanta och kunniga gäster om föräldraskap, småbarn och allt som hör till det.

Nya avsnitt släpps varannan vecka med BHV-relaterade ämnen som barns sömn, infektioner och gränssättning.

Tipsa gärna familjer om BVC-podden!

<https://bvcpodden.fireside.fm/>

Språkstegen

Språkstegen är samverkan mellan barnhälsovård, barnlogopeder, och biblioteksutveckling i Blekinge och Kronoberg runt små barns språkutveckling. Kulturrådet har precis beviljat ansökan om projektmedel på 1,3 miljoner för att utveckla *Språkstegen* i de båda länen.

Satsningen ska tidigt stimulera språk- och läsutveckling hos små barn. Den ska vara långsiktig och rikta sig till barn i åldern 0-3 år och vuxna i deras närhet och utgå från varje enskild familjs och barns behov. Tillsammans ska vi stärka föräldrar i deras betydelsefulla roll.

Vid barnhälsovårdens hembesök vid 8-månaders dialogläser sjuksköterskan boken *Knacka på* med barnet som sedan lämnas kvar hos familjen. Vid 18-månadersbesöket upprepas dialogläsningen och

barnet får ett presentkort på en ny bokgåva, som hämtas på det lokala biblioteket.

På sikt är tanken att utveckla gemensamma föräldragrupper med temat *små barns språkutveckling*.

I alla kommuner kommer biblioteken erbjuda öppen verksamhet för barn 0-3 år. På biblioteken finns möjlighet att låna barnböcker på många olika språk. Föräldrar uppmanas att läsa på sitt modersmål för sina barn. Biblioteket förser BVC med broschyrer med aktuellt program.

Språkstegen kommer att bjuda in till utbildningar över professionsgränser.

Läs mer: <http://www.sprakstegen.se/>

Dokumentation av tolk

I Cosmic finns flera olika ställen för att dokumentera tolkbehov, och det finns då risker att det blir fel eller missas. Tillsammans med IT har vi tagit fram en struktur för hur vi ska dokumentera detta. I patientkortet under fliken ”Tolkbehov” dokumenteras om barnet har ett behov av tolk, då detta sedan ska följa med journalen till dess att behovet inte längre finns.

Barnets tolkbehov registreras enligt bilden nedan och visas som en

pratbubbla med ett frågetecken i, bredvid symbolen för kön.

Är det i stället så att det är föräldrarna som har tolkbehovet ska detta noteras under fliken ”Familjesituation barn”. Där kan man redigera och lägga till information om respektive föräldrar och då samtidigt lägga till tolkbehov och språk.

Förhoppningen är att detta sätt att registrera även ska spridas till andra barnverksamheter

MBHV-psykologer

I december börjar två nya psykologer, Johannes Dehlin och Matilda Vasko. Vid årsskiftet börjar Johanna Drake af Hagelsrum sin PTP-tjänst. I februari kommer ytterligare en ny psykolog, Maja Nilsson, och Amanda Wikerstål återvänder från föräldraledighet.

Detta är en markant förbättring jämfört med idag och ökar möjligheten att tillgodose behoven hos fler patienter och få till snabbare omhändertagande för de som behöver kontakt med MBHV-psykolog.

Telefontiderna utökas igen from 1 januari:

Måndag 08.30-10.00
Onsdag 08.30-10.00
Torsdag 08.30-10.00
Fredag 08.30-10.00

Telefonnummer finns på 1177.se
Nytt telefonnummer kommer efter nyår, information skickas via mail.

D-vitamin utan palmolja

D-vitamin olja från ACO är nu fria från palmolja. Livsmedelsverket rekommenderar att man om möjligt väljer bort livsmedel innehållande palmolja både pga miljöpåverkan och hälsa. Dock har det varit ytterst små mängder i D-vitamin.

Pappor och föräldraledighet

Männen i Växjö, Älmhult och Markaryds kommuner är de mest jämställda i Kronoberg – i alla fall om man ser till antalet dagar som de tar föräldraledigt med sina barn.

Enligt siffror från Försäkringskassan tar papporna i de här tre kommunerna ut drygt 27 procent av föräldradagarna, medan papporna i exempelvis Uppvidinge bara tar ut drygt 20 procent av dagarna. Försäkringskassans siffror visar att män fortsätter ta ut en allt större andel av föräldrapenningen.

Snittet i landet ligger på 27,6 procent vilket är 6,7 procentenheter mer än för 10 år sedan.

Av föräldraledigheten tar papporna ut:

1. Växjö 27.6 %
2. Älmhult 27.4 %
3. Markaryd 27.2 %
4. Ljungby 26.0 %
5. Tingsryd 24.6 %
6. Alvesta 24.4 %
7. Lessebo 23.9 %
8. Uppvidinge 20.8 %

Enskilt föräldrasamtal till varje enskild förälder

Nu finns beslut om att införa enskilt föräldrasamtal till varje förälder i det nationella barnhälsovårdsprogrammet.

Några län i Sverige har haft pilotprojekt för att utforma en modell för samtalet med den icke födande föräldern. I Kronoberg har vi haft en pilotstudie där några BVC har varit med. Just nu pågår en studie med intervjuer av pappor om upplevelsen av samtalet.

Det enskilda föräldrasamtalet är i första hand ett föräldrastödande samtal men syftar också till att uppmärksamma psykisk hälsa.

Samtalet innehåller inte någon depressionsscreening, men om det framkommer tecken på psykisk ohälsa föreslås föräldern att svara på EPDS-frågorna.

På sikt syftar det enskilda föräldrasamtalet till att alla föräldrar ska känna sig lika välkomna och självklara inom barnhälsovården. Det finns en klar risk att BHV missar att identifiera pappor som inte mår väl eller är i behov av stöd.

Planer för implementering pågår.

Idag nås mammor i högre grad än pappor av föräldrastödet på BVC

Mammor erbjuds betydligt oftare stödsamtal med BHV-sjuksköterska

Barnets rätt till båda sina föräldrar

Pappor upplever att BHV riktar sig mer till mammor

Pappaengagemang har positiva effekter för barnet - socialt, beteendemässigt, psykologiskt och kognitivt

Depressionssymtom hos pappa kan leda till ökad risk för beteendeproblem hos barnet.

137 miljoner till barnhälsovården 2018-2020

137 miljoner kronor om året satsas i tre år, 2018-2020, för att öka tillgängligheten i barnhälsovården, framför allt för grupper som har sämre hälsa och tandhälsa. Medlen

ska även användas för att utveckla arbetet med information och kommunikation om vacciner, för att kunna utöka vaccinationsgraden hos barn. Läs mer på regeringen.se

En riktigt God Jul och ett Gott Nytt år till er alla!

Önskar Helena, Ida, Emma G

Statistik

Det börjar gå mot årets slut och snart är det dags att redovisa statistik.

I BO finns flera rapporter där varje BVC kan följa sin verksamhet.

Som vi önskat så länge hämtas nu den mesta statistiken direkt från Cosmic.

För att statistiken ska bli rätt är det nödvändigt att dokumentationen är korrekt ifylld.

När det gäller amning och rökning finns det rättningsrapporter i BO där man kan se på vilka barn det ev. saknas uppgifter på.

Dokumentationen ser betydligt bättre ut än tidigare år. Flera BVC har väldigt lite som behöver korrigeras medan andra har lite mer.

För att rapporteringen till nationell nivå ska bli så rättvisande som möjligt ber vi alla sjuksköterskor rätta till sina dokumentationsmissar senast den 15 jan för barn födda 2016. Har man gjort detta kontinuerligt över året så tar det inte lång tid.

Viktigt att även gå igenom anslutningsöversikten för att se att inga barn som har lämnat BVC:n ligger kvar. Statistiken bygger på antal barn i anslutningsöversikten så det är viktigt att den stämmer.